2025/2493

5.12.2025

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2025/2493,

1. detsember 2025,

kriminaalõiguse kaudu keskkonna kaitsmist käsitleva Euroopa Nõukogu konventsiooni Euroopa Liidu nimel allkirjastamise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 83 lõiget 2 koostoimes artikli 218 lõikega 5,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Otsusega (EL) 2023/2170 ([1]) andis nõukogu komisjonile loa osaleda liidu nimel läbirääkimistel konventsiooni üle, mis käsitleb keskkonna kaitsmist kriminaalõiguse kaudu ning millega tühistatakse ja asendatakse Euroopa Nõukogu 1998. aasta konventsioon keskkonna kaitsmise kohta kriminaalõiguse kaudu.

(2) Euroopa Nõukogu ministrite komitee võttis Euroopa Nõukogu konventsiooni keskkonna kaitsmise kohta kriminaalõiguse kaudu (edaspidi „konventsioon“) vastu 14. mail 2025 ja see on kavas avada allkirjastamiseks 3. detsembril 2025.

(3) Konventsioon on kooskõlas liidu eesmärgiga tagada keskkonnakaitse kõrge tase ja parandada keskkonna kvaliteeti, nii nagu on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artiklis 191 ning võidelda keskkonnakuritegude vastu, muu hulgas kriminaalõiguse kaudu. Lisaks on liidu tegevuse eesmärk keskkonnakuritegude vastu võitlemisel kaitsta sellistest kuritegudest mõjutatud isikute põhiõigusi.

(4) Konventsioonis sätestatakse konventsiooni eesmärk ja kohaldamisala, õiguslikud määratlused ja terminoloogia, kuriteod, juriidiliste isikute vastutus, karistused ja muud meetmed, raskendavad ja leevendavad asjaolud, menetlusõigused ja koostöö, ennetusmeetmed ja kodanikuühiskonna osalemine seoses keskkonnakuritegudega.

(5) Euroopa Parlament ja nõukogu võtsid 11. aprillil 2024 ELi toimimise lepingu artikli 83 lõike 2 alusel vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2024/1203, ([2]) mis on konventsiooniga suures osas kooskõlas.

(6) Komisjon osales liidu nimel läbirääkimistel ja tagas, et konventsioon on kooskõlas asjakohaste liidu õigusnormidega.

(7) Selleks et tagada konventsiooni ja direktiivi (EL) 2024/1203 kooskõla ning konventsiooni ühetaoline ja tõhus kohaldamine, peaks liit eelkõige kasutama konventsiooni artikli 56 lõikes 3 sätestatud võimalust täpsustada reservatsiooni abil mõistet „õigusvastane“ ja teatud mõisteid, mida kasutatakse konventsiooni kohaste kuritegude määratlemisel.

(8) Konventsiooni artikli 53 kohaselt on konventsioon avatud liidule allakirjutamiseks. Liit peaks saama konventsiooniosaliseks koos oma liikmesriikidega, kuna konventsiooniga hõlmatud valdkonnas on neil jagatud pädevus. Jagatud pädevuse valdkonnas säilitavad liikmesriigid oma pädevuse niivõrd, kuivõrd konventsioon ei mõjuta ühisnorme ega muuda nende kohaldamisala. Käesolev otsus ei piira konventsiooni allkirjastamist liikmesriikide poolt vastavalt nende riigisisestele menetlustele.

([1]) Nõukogu 28. septembri 2023. aasta otsus (EL) 2023/2170, millega antakse Euroopa Komisjonile luba osaleda Euroopa Liidu nimel läbirääkimistel Euroopa Nõukogu konventsiooni üle, millega tühistatakse ja asendatakse 1998. aasta konventsioon keskkonna kaitsmise kohta kriminaalõiguse kaudu (ELS nr 172) (ELT L, 2023/2170, 16.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2170/oj).

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. aprilli 2024. aasta direktiiv (EL) 2024/1203, mis käsitleb keskkonna kaitsmist kriminaalõiguse kaudu ning millega asendatakse direktiivid 2008/99/EÜ ja 2009/123/EÜ (ELT L, 2024/1203, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1203/oj).

(9) Euroopa Liidu lepingule (edaspidi „ELi leping“) ja ELi toimimise lepingule lisatud protokolli nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artiklite 1 ja 2 kohaselt ja ilma et see piiraks kõnealuse protokolli artikli 4 kohaldamist, ei osale Iirimaa käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.

(10) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokolli nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.

(11) Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1725 ([3]) artikli 42 lõikele 1 konsulteeriti Euroopa Andmekaitseinspektoriga, kes esitas oma arvamuse 22. septembril 2025 ([4]).

(12) Seepärast tuleks konventsioon allkirjastada ja lisatud reservatsioon heaks kiita,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Nõukogu konventsiooni, mis käsitleb keskkonna kaitsmist kriminaalõiguse kaudu, liidu nimel allkirjastamiseks antakse luba, eeldusel et nimetatud konventsioon sõlmitakse ([5]).

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel, 1. detsember 2025

Nõukogu nimel

eesistuja

K. DYBVAD BEK

([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

([4]) *Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata.

([5]) Konventsiooni tekst avaldatakse koos selle sõlmimise otsusega.